

Údaje o životním prostředí

2011

STAATSMINISTERIUM
FÜR UMWELT UND
LANDWIRTSCHAFT

Freistaat
SACHSEN

Předmluva

Vážené dámy, vážení pánové,

aktuální údaje o stavu životního prostředí poskytují stručný přehled o výstupu zodpovědné a udržitelné environmentální politiky ve Svobodném státě Sasko. Grafy poskytují informace o nejdůležitějších složkách životního prostředí v Sasku, jako jsou obnovitelné zdroje energie, ochrana klimatu, půda, ovzduší, příroda, ekonomika životního prostředí a vývoj těchto složek. Informace o životním prostředí jsou vysvětlovány ve zprávě o životním prostředí, která bude publikována jednou ve volebním období. Další zpráva o stavu životního prostředí v Sasku bude vydána v roce 2012.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Frank Kupfer'.

Frank Kupfer

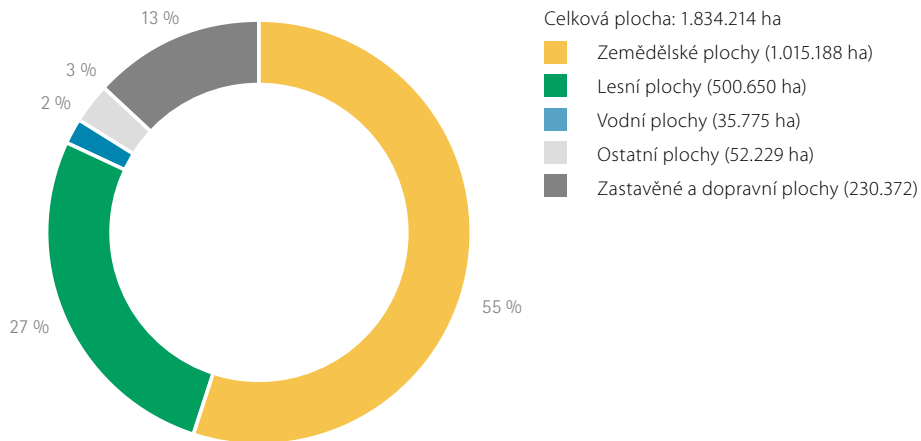
Saský státní ministr životního prostředí a zemědělství

Využití ploch

Sasko je vzhledem k rozloze šestou největší spolkovou zemí a vyznačuje se rozmanitou krajinou a významným přírodním a kulturním dědictvím. Jako všude ve střední Evropě převažuje využití ploch pro zemědělské účely.

Zdroj: Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko 2011
Stav dat k: 27.10.2011, Stav oblastí k: 01.01.2011

Struktura využití ploch

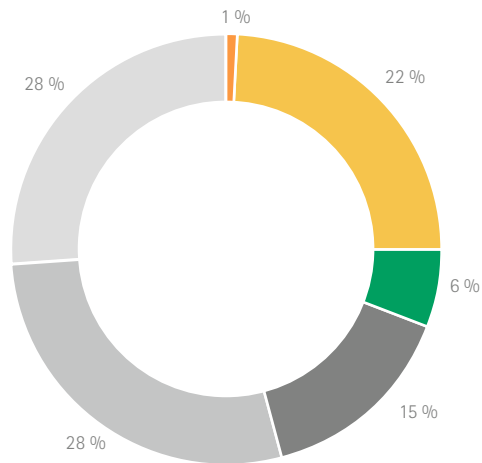

Struktura hospodářství

Ve Svobodném státě došlo za minulých 20 let k významným strukturálním změnám. Sasko se dnes představuje jako moderní hospodářská země, která čerpá velkou část tvorby hodnot z terciálního sektoru. Nehledě na to Sasko má srovnatelně silný výrobní obor a výkonné zemědělství a lesnictví.

Zdroj: Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko 2011
Stav: srpen 2010/únor 2011

Struktura hospodářství (podíly na tvorbě hrubé přidané hodnoty)

Celková tvorba hrubé přidané hodnoty v roce 2010: 85,15 mld. EUR

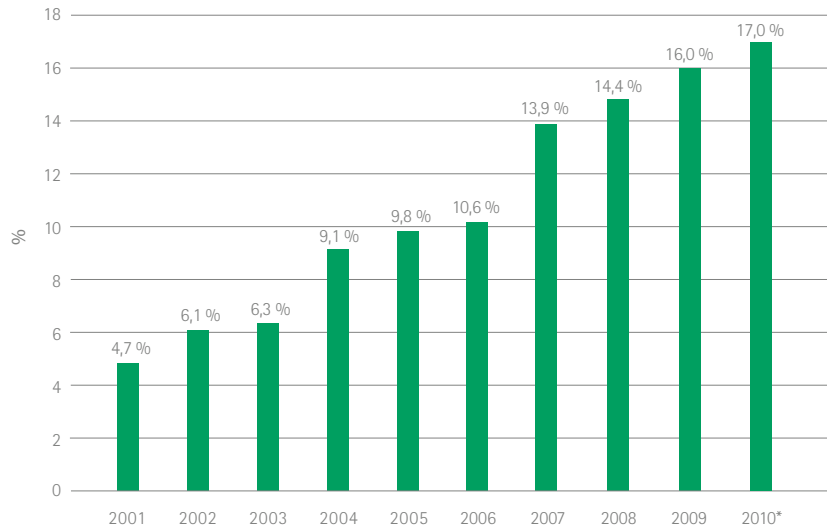
- Zemědělství, lesnictví, rybařství (829.414 tis. EUR)
- Průmysl (s výjimkou stavebnictví) (18.870.855 tis. EUR)
- Stavebnictví (5.460.223 tis. EUR)
- Obchod, pohostinství, doprava a telekomunikace (12.889.394 tis. EUR)
- Bankovníctví, pojišťovnictví, pozemkové a bytové hospodářství, služby podnikatelům (23.644.320 tis. EUR)
- Veřejné služby, školství, zdravotnictví, soukromé domácnosti (23.454.107 tis. EUR)

Výroba energie

Při zabezpečení budoucího zásobování energií Sasko se zaměří vedle zvyšování účinnosti a úspory energie na výrobu z obnovitelných zdrojů. V roce 2010 bylo 17 % saské spotřeby energie (netto) získáno z větrných elektráren, biohmoty, solárních jednotek, vodních elektráren, kalového a skládkového plynu. Podíl energie z obnovitelných zdrojů tím stoupl o 1 % oproti roku 2009. Zásoby a potenciály jednotlivých zdrojů se silně rozlišují. Větrné elektrárny a jejich instalovaný výkon ve výši 957 MW mají největší podíl na výrobě energie z obnovitelných zdrojů. Na druhém místě následuje biohmota.

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie.
Saské státní ministerstvo hospodářství a práce, Energetická zpráva 2011,
* prognostická hodnota SAENA

Podíl obnovitelných zdrojů na spotřebě energie

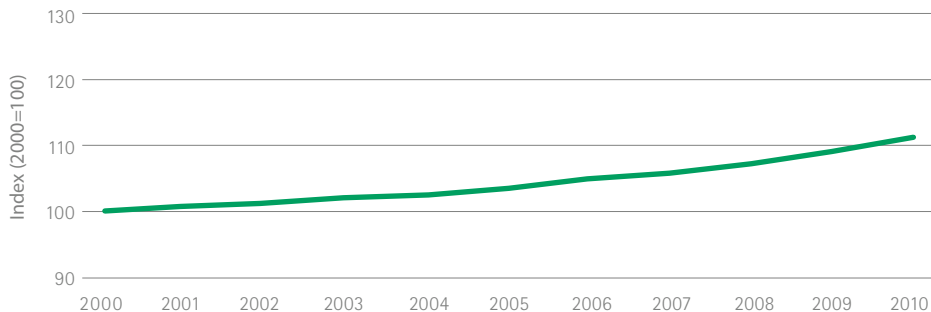

Zabetonování ploch

Již po celá léta trvá v Sasku trend k záboru ploch z půdního fondu spojený se zabetonováním ploch. Svobodný stát si uvědomil toho problému a navrhnul akční program, který je zaměřen na snížení záboru ploch. Cíle má být dosaženo souborem opatření, který zároveň vyhovuje potřebám průmyslu a dopravy.

Zdroj: Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko
vyhodnocení LfULG, 2011

Vývoj zastavěné a dopravní plochy v Sasku

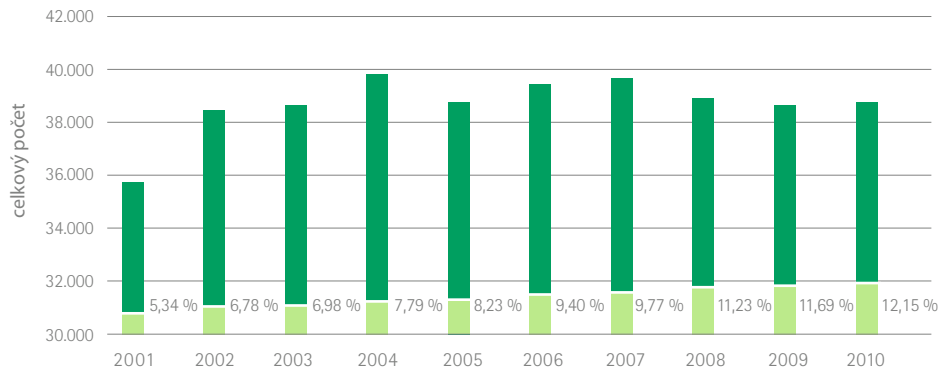
Staré ekologické zátěže

Již několik let lze pozorovat pozitivní trend vzhledem k počtu a podílu odstraněných starých ekologických zátěží. Důvody spočívají v tom, že na jedné straně plochy podezřelé z výskytu starých zátěží byly vyňaty z rejstříku s tím, že podezření nebylo potvrzeno, a na druhé straně docházelo k stálému pokroku při sanaci. Saské firmy, které mají know-how v oblasti sanace SEZ patří celosvětově k vedoucím dodavatelům těchto technologií.

- celkový počet ploch
- z toho sanované plochy (%)

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie, 2011

Počet a podíl sanovaných SEZ

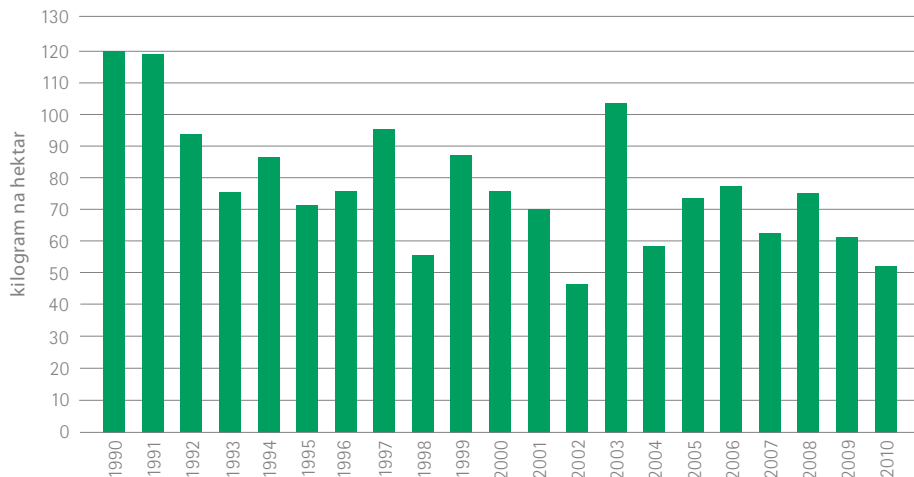

Zbytkový nitrát

Obsah nitrátového dusíku v zemědělské půdě na konci vegetačního období na podzim dává informace o množství nitrátů, které může být vyplavováno během zimního období. Obsah má být co možno nejnižší, aby nedošlo k znečištění vod. Oproti vysokým koncentracím v letech 1990 a 1991 množství zbytkových nitrátů značně klesla, i když došlo k značným výkyvům v závislosti na povětrnostních podmínkách.

Zdroj: Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství, 2011

Zbytkové nitráty v půdě

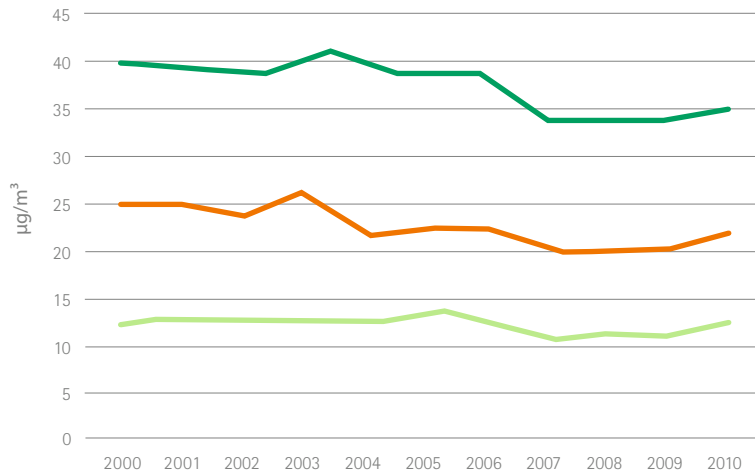
NO₂

Zastavením a modernizací velkoelektráren byly emise oxidu dusičitého do roku 2010 sníženy. Od roku 1995 do roku 2010 znečištění oxidem dusičitým kleslo o cca 20 % na místech s hustou dopravou a 25 % na venkově.

- místa s hustou dopravou
- městské oblasti
- venkovské oblasti

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie, 2011

Roční průměrné hodnoty koncentrací NO₂ v závislosti na území

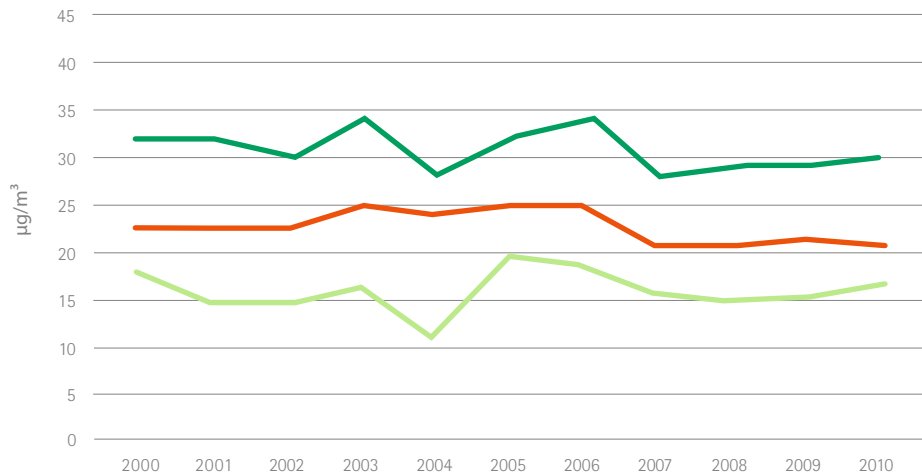
Jemný prach PM10

Zdroje vzniku jemného prachu (PM10) jsou hlavně procesy spalování a automobilová doprava. Vzhledem k tomu, že částice po nějakou dobu zůstávají v atmosféře, kde urazí poměrně velké vzdálenosti, měřené koncentrace nejsou způsobeny jenom saskými zdroji.

Údaje o ročních průměrných hodnotách v závislosti na území nevykazují jednoznačný trend. Výkyvy v posledních letech jsou způsobeny proměnlivými meteorologickými podmínkami

- městské oblasti/ místa s hustou dopravou
- městské oblasti/ pozadí
- venkovské oblasti

Roční průměrné hodnoty koncentrací PM10 v závislosti na území

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie, 2011

Klima

Současná tendence úbytku srážek ve vegetačním období 1 (duben až červen) v Sasku je znázorněna pomocí údajů referenční klimatologické stanice ve Zhořelci (Görlitz). Důsledkem této tendence jsou již dnes v regionech s vyššími teplotami a lehkou půdou znatelně změněné rámcové podmínky pro Sasko.

Vývoj třicetiletého průměru teploty vzduchu v období 1900 až 2011 v Sasku je znázorněn pomocí stanice v Dráďanech. Od roku 1900 do roku 1990 kolísala průměrná hodnota v rozsahu přibližně 0,25 stupňů. Po roce 1990 opustila teplotní křivka toto variační rozpětí a od té doby stoupá nezvykle silně.

Průměrná hodnota z období 1981 - 2011 se nachází již přibližně 0,6 stupňů nad variačním rozpětím naměřeným do roku 1990.

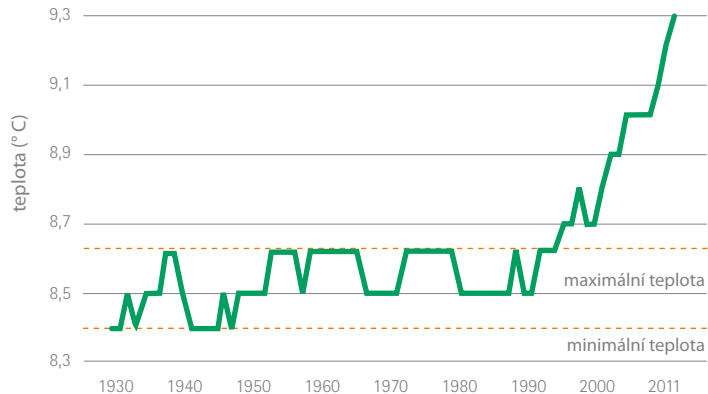
Údaje o srážkách a teplotě meteorologických stanic v Sasku ukazují, že změna klimatu ve Svobodném státě je již realitou. Saská vláda na to reagovala Akčním plánem pro klima a energii. Emisní cíle uvedené v tomto plánu výrazně přesahují evropské a celoněmecké cíle v oblasti ochrany klimatu.

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie, Německá meteorologická služba (DWD), 2011

- teplota
- teplota minimální/maximální
- srážky

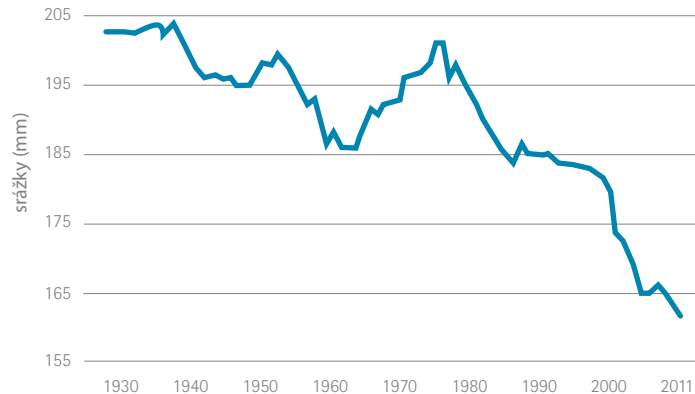
Vývoj teploty vzduchu v oblasti Drážďan

(klouzavá třicetiletá průměrná hodnota období 1901 – 1930 až 1982 – 2011)

Vývoj srážek ve vegetačním období 1 (duben až červen)

na referenční měřicí stanici ve Zhořelci
(klouzavá třicetiletá průměrná hodnota období 1901 – 1930 až 1982 – 2011)

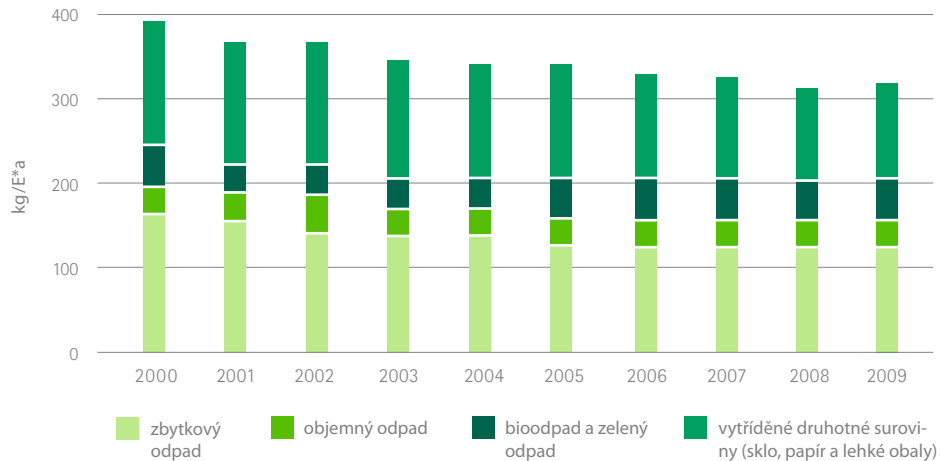

Komunální odpad

Vzhledem k vyčerpatelným zdrojům surovin a energie je předcházení vzniku odpadu nejdůležitějším cílem moderního odpadového hospodářství. Stále menší množství komunálního odpadu je důkazem toho, že se to v Sasku stále lépe daří.

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie, 2010

Výskyt komunálního odpadu pocházejícího z domácností na obyvatele a rok

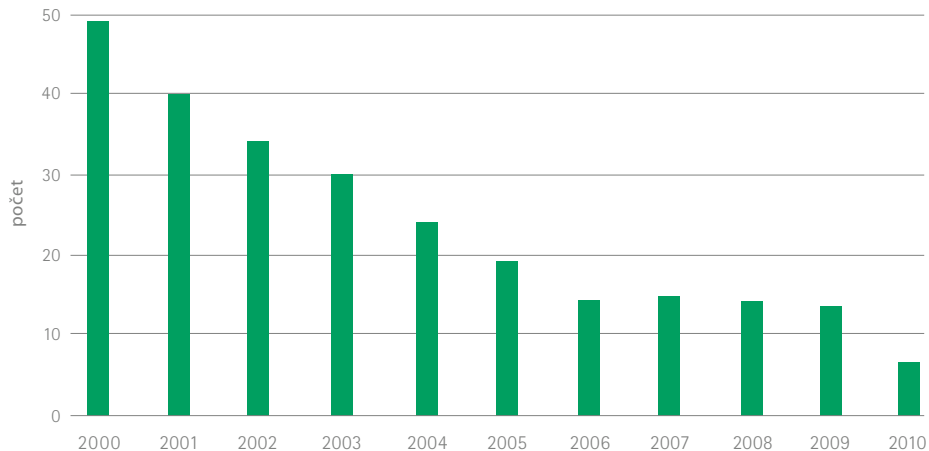

Skládky

Počet spravovaných skládek odpadu v posledních 10 letech výrazně klesl. Hlavním důvodem je vysoký nárůst recyklace a opětovného použití odpadů. Od poloviny roku 2005 již nesmí být skladovány žádné neošetřené odpady.

Zdroj: Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko, 2011

Počet skládek v Sasku

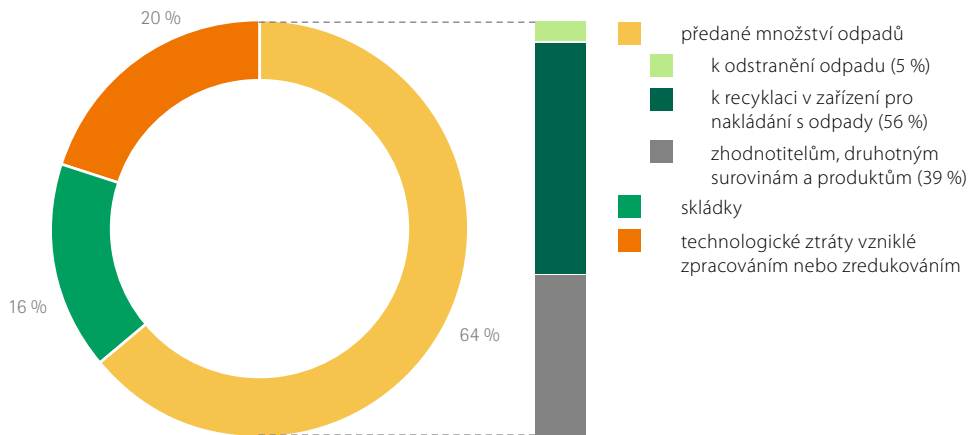

Likvidace odpadů

V Sasku se většina odpadů zužitkovává, např. v třídírnách, drtičích a šrotárnách nebo v zařízeních na zpracování biologického odpadu. Cílem je opětovné získání druhotných surovin. Nezužitkovatelné zbytky z těchto procesů musí být zlikvidovány. Jednotlivé položky grafu odpovídají sto procentům předaného množství odpadů.

Zdroj: Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko, 2010

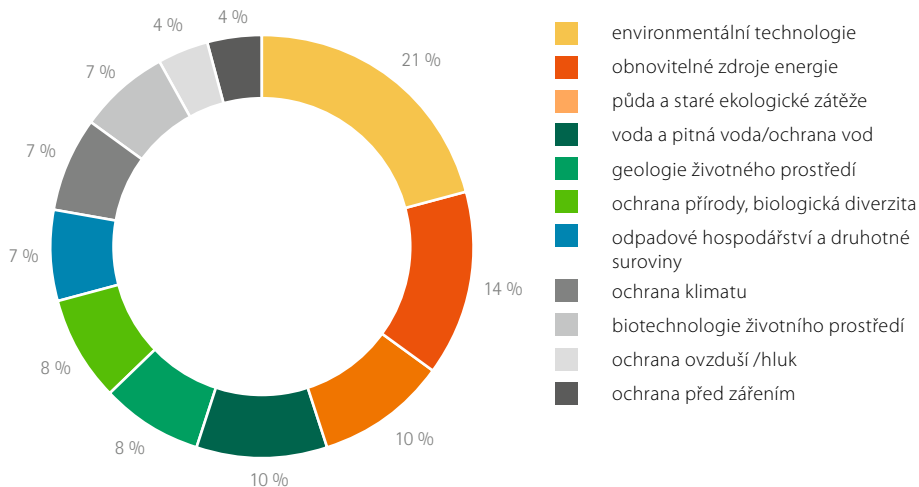
Nakládání s odpady v roce 2009

Výzkum životního prostředí

Svobodný stát Sasko má vysokou kompetenci v oblasti aplikovaného výzkumu životního prostředí. V 26 veřejných výzkumných zařízeních se zkoumají všechna důležitá témata související s životním prostředím a vyvíjejí inovační výrobky nebo procesy. Tato zařízení často spolupracují se soukromými podniky. Většina institucí má know-how v několika odvětvích výzkumu životního prostředí. Těžištěm veřejného výzkumu životního prostředí ve Svobodném státě Sasko jsou environmentální technologie, obnovitelné zdroje, půda a v minulosti znečištěné plochy, hydrologie a odpadní voda.

Podíl výzkumných ústavů zabývajících se výzkumem životního prostředí v Sasku

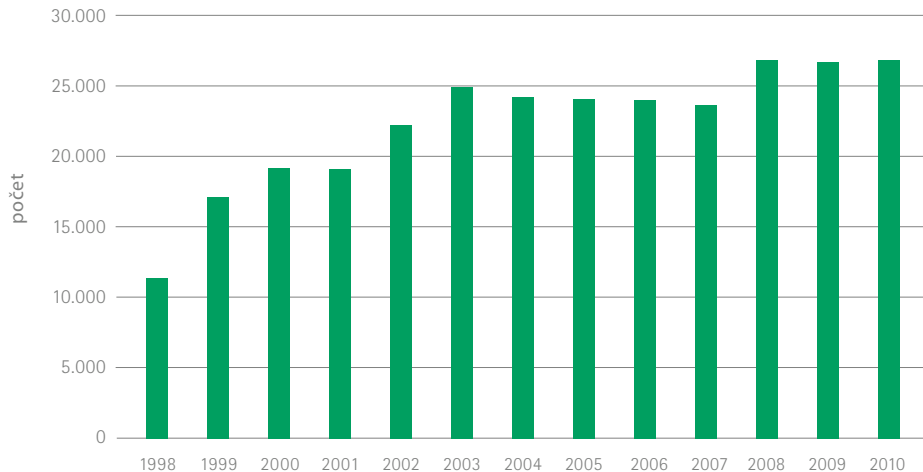
Zdroj: Podpora hospodářského rozvoje v Sasku 2011, „Výzkum životního prostředí v Sasku“ s doplňky

Podniky registrované v programu EMAS

V Sasku se podařilo zvýšit počet pracovníků zaměstnaných v podnicích ohodnocených certifikátem EMAS. Péče o životní prostředí se tak stává nedílnou součástí pracovních postupů v podnicích. Environmentální manažerské systémy přispívají nejen ke snížení negativních dopadů na životní prostředí, jejich využití má také další pozitivní účinky, jakými jsou úspora nákladů, vyšší právní jistota a lepší podniková organizace.

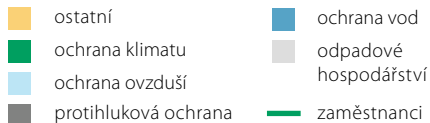
Zdroj: Průmyslová a obchodní komora (IHK) v Drážďanech, Řemeslnická komora (HWK) v Lipsku – pro Sasko, Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko, Rb 214 Mikrozensus

Zaměstnanci v podnicích registrovaných v programu EMAS

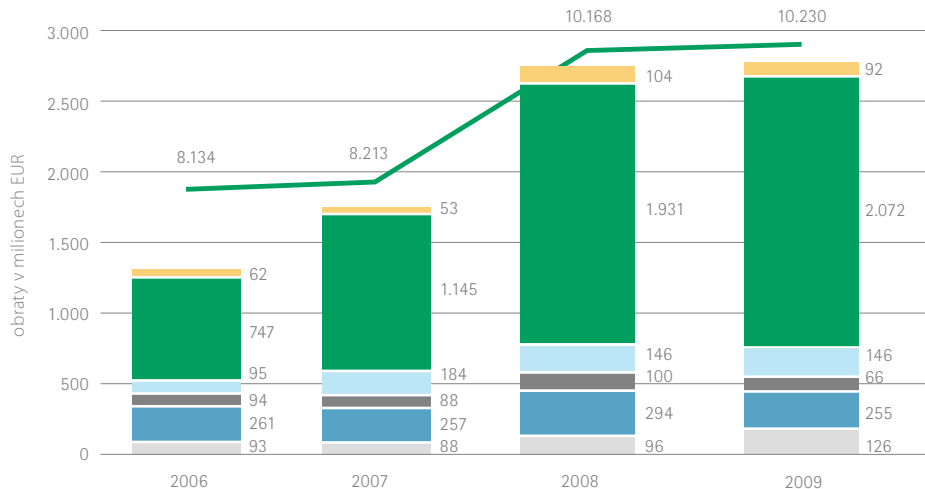

Ekonomika životního prostředí

Svobodný stát Sasko má výkonnou ekonomiku životního prostředí, která v minulých letech dosáhla podstatného nárůstu obrátu a počtu zaměstnanců. Prognóza počítá se zvýšením podílu zelené technologie na saském hrubém domácím produktu do roku 2020 v porovnání s rokem 2007 téměř o dvojnásobek. Údaje týkající se obrátu v oblasti ochrany klimatu nelze z metodických důvodů srovnávat s údaji týkajícími se obrátu v oblasti obnovitelných zdrojů.

Zaměstnanci a obraty

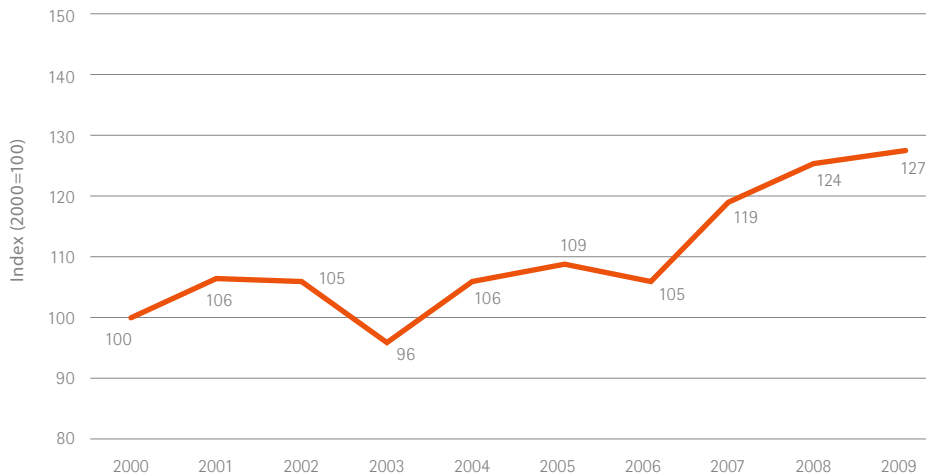
Zdroj: Statistický zemský úřad Svobodného státu Sasko, srpen 2011

Produktivita surovin

V době, kdy je surovin stále větší nedostatek, je důležité, aby celkový hospodářský růst nebyl závislý na spotřebě surovin. V tomto ohledu naznačují stoupající hodnoty pozitivní vývoj. Sasko dosáhlo v posledních letech několikrát dvoumístné míry růstu přesahující průměr celého Německa.

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie na základě environmentálních hospodářských účtů spolkových zemí, stav: podzim 2011

Produktivita surovin

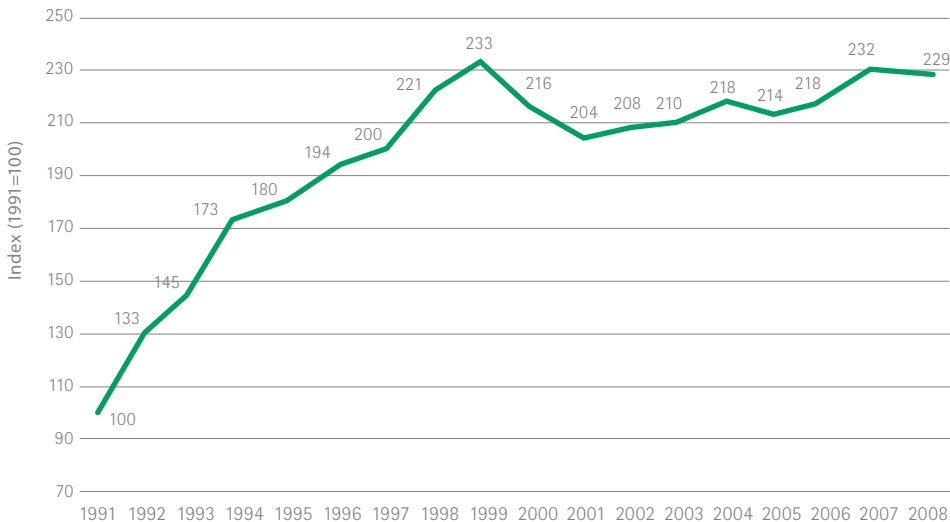

Produktivita energie

Produktivita energie je jednoznačným ukazatelem efektivní přeměny primární energie na energii konečnou a jejího efektivního využití k produkci výrobků a služeb. Již několik let se zaznamenává stálý nárůst produktivity energie. Důvodem poklesu v roce 2000 je zvýšená spotřeba primární energie v nových elektrárnách. Dodatečná energie z těchto elektráren, která byla získána s vysokou účinností, se však nepromítá do saského HDP, nýbrž je exportována jako proud. Nárůst produktivity energie dosahuje v porovnání se zbylou částí Německa špičkových výsledků.

Zdroj: Environmentální hospodářské účty spolkových zemí, stav: říjen 2011, upozornění: HDP na přímou spotřebu energie, HDP ve stálých cenách

Produktivita energie

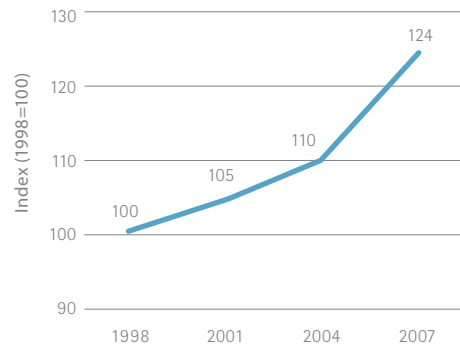
Produktivita vody

Produktivita vody udává, kolik hospodářského výkonu se vyprodukuje za krychlový metr spotřebované vody (EURO hrubý domácí produkt na m³ spotřebované vody). Přitom je produktivita vody podstatně ovlivněna strukturou vody a podílem hospodářských odvětví nebo výrobních úseků s velkou spotřebou vody. V porovnání vysoká produktivita vody znamená, že ekonomická a odvětvová struktura země má menší spotřebu vody. Změna produktivity vody je ovlivněna jak „skutečným“

zlepšením a zhoršením produktivity, tak také změnami v ekonomické a odvětvové struktuře. Údaje dokazují, že se Svobodný stát Sasko nachází na cestě k trvale udržitelné produkci. Údaje k produktivitě vody se nevybírají ročně.

Zdroj: Enviromentální hospodářské účty spolkových zemí, stav: říjen 2011. Upozornění: HDP na spotřebu vody, HDP v stálých cenách

Produktivita vody

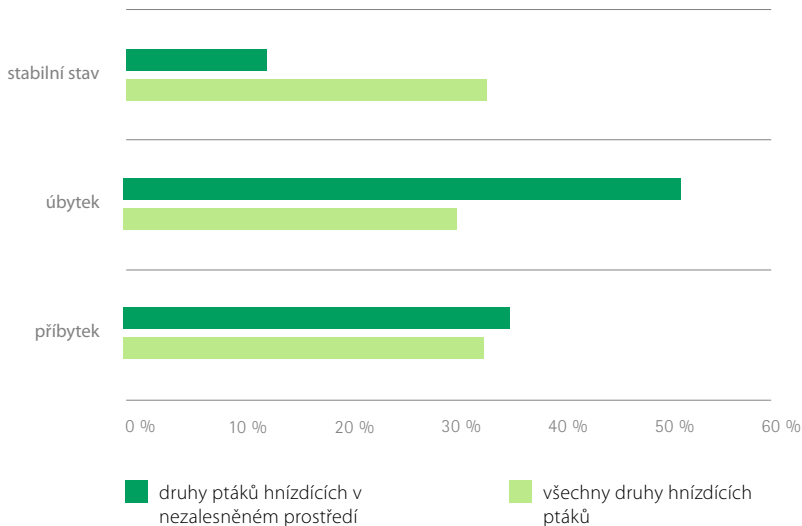

Druhy hnízdících ptáků

Výskyt hnízdících ptáků je vhodným indikátorem stavu a vývoje přírody a krajiny. Od padesátých let dvacátého století se provádí pravidelné sčítání ptáků. V současné době hnízdí v Sasku kolem 190 druhů ptáků, z toho přibližně 50 druhů na nelesních plochách. V porovnání s polovinou devadesátých let minulého století byl v polovině prvního desetiletí tohoto století u jedné třetiny všech druhů hnízdících ptáků zjištěn značný pokles jejich počtu. Na jedné straně je patrný lehký pozitivní trend u druhů žijících v lese a promáčených oblastech, na druhé straně ale značný pokles ptáků žijících v nezalesněném prostředí, jako je koroptev, strnad a bramborníček. Na tyto ohrožené druhy je v Sasku brán obzvláště velký zřetel.

Zdroj: Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie, 2008

Vývoj stavu ptáků hnízdících v Sasku od poloviny 90. let minulého století do poloviny prvního desetiletí tohoto století

Vydavatel:

Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft
(Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství)

Postfach 10 05 10, 01076 Dresden

Sbor pro občanské záležitosti

Telefon: +49 351 564-6814

Telefax: +49 351 564-2059

E-mail: info@sachsen.de

www.smul.sachsen.de

Redakce:

SMUL, LfULG

Úprava a sazba:

Heimrich & Hannot GmbH

Fotografie:

davidphotos, www.fotolia.de

Redakční uzávěrka:

23.03.2012

Pokyn distributorům

Tuto informační brožuru vydává Saská státní vláda v rámci své ústavní povinnosti k informování veřejnosti. Nesmí být použita politickými stranami ani jejich kandidáty či asistenty v období šesti měsíců před volbami za účelem volební kampaně. Toto omezení se vztahuje na všechny volby.